

Markante Amsterdammers

Auteur: Gerard Goudriaan

Zichtbare herinneringen aan bijzondere Amsterdammers

Amsterdam is rijk aan mensen die een belangrijke rol in de samenleving hebben gespeeld. Deze wandeling voert je langs plekken die herinneren aan markante Amsterdammers. We bezoeken plaatsen die de herinnering aan hen ophouden door een beeld (van Simon Carmiggelt) of kunstwerk (majoor Bosshardt). Ook lopen we langs plekken waar een tastbare herinnering is te zien aan de plaats waar een markante Amsterdammer woonde of werkte (het Anne Frank Huis en de Villa Heineken). Ook is er één plaats op de wandeling waar een bijzonder persoon een bouwwerk heeft nagelaten (de beurs van Berlage).

De route leidt je door het centrum van Amsterdam: van het Centraal Station, via de Nieuwmarkt, het Waterlooplein, het Weteringcircuit en de Jordaan naar eindpunt de Westermarkt bij de Jordaan.

Routebeschrijving

We starten bij de middeningang van het Centraal Station, het deel van de voorgevel dat tien meter naar voren wijkt. Vanuit het station gezien lopen we rechtdoor het Damrak op, naar de linkerkant. Je ziet al snel de Beurs van Berlage.

Kijkpunt 1 Berlage

We lopen verder langs de Beurs van Berlage het Damrak af. Even voor het eind van het gebouw is in de muur een herdenkingssteen 'ter eere van dr. H.P. Berlage'.

Ga na het gebouw naar links, Beursplein. Op het eind naar rechts. Dit is ook Beursplein. Linksaf Papenbrugsteeg, weer linksaf Warmoesstraat. Tegenover nummer 111 zie je een beeldje van Vondel, uit 1937, van Gerarda Ruter. Onder het beeld zijn drie gevelstenen die verwijzen naar de Gijsbrecht van Aemstel. In 1937, toen het beeldje werd geplaatst, dacht men nog dat hij op nummer 110 woonde. Kenners betwijfelen of Vondel hier echt woonde. Correspondentie van hem wijst alleen naar nummer 39.

Kijkpunt 2 Joost van den Vondel

We lopen verder op de Warmoesstraat tot nummer 39. Dit is het huis waar Vondel woonde en een zijde- en kousenwinkel dreef (nu restaurant New Season).

Rechtsaf de Oudezijds Armsteeg in, je ziet aan je linkerhand het Majoor Bosshardthuis.

Je komt op de Oudezijds Voorburgwal. Op de hoek links tegenover nummer 12 wordt de nagedachtenis aan majoor Bosshardt hooggehouden met een kunstwerk uit 2013 van Peter de Leeuwe.

Kijkpunt 3 Majoor Bosshardt

Vanaf de Oudezijds Armsteeg gezien slaan we rechtsaf. We steken de volgende brug naar links over naar Korte Niezel, later Korte Stormsteeg. Linksaf naar Zeedijk nummer 63, café 't Mandje.

Kijkpunt 4 Bet van Beeren

We lopen de Zeedijk weer terug, tot het eind, en komen op de Nieuwmarkt. Daar gaan we rechts langs de Waag en dan rechtdoor, dit wordt iets later de Kloveniersburgwal. Sla even verder rechtsaf bij de Koestraat. Je komt op de Oudezijds Achterburgwal. Ga naar rechts en meteen links de brug over en rechtdoor de Stoofsteeg in. We komen op de Oudezijds Voorburgwal en slaan daar linksaf. Passeer de Oude Doelenstraat en loop tot nummer 193. Daar tegenover is een urinoir met erboven beeldhouwwerk van de vroegere stadsbeeldhouwer Hildo Krop.

Krop is bekend geworden als de Amsterdamse beeldhouwer van wie op veel plekken in de stad beeldhouwwerk is te bewonderen. Zijn beelden bevatten vaak een sterk socialistische symboliek. Zie het beeld op het urinoir op de Oudezijds Voorburgwal: een volksredenaar met gebalde vuist in de richting van het ernaast gelegen vroegere stadhuis.

Loop iets verder naar de uitbreiding van het toenmalige stadhuis. Je ziet dan de ingang van restaurant Bridges. Neem die. Binnen in de hal kun je de muurschildering 'Vragende kinderen' (1949) van Karel Appel zien. Als het restaurant gesloten is, is de schildering iets terug via de ingang van hotel The Grand (wat minder goed) te bekijken.

Kijkpunt 5 Karel Appel

We lopen verder, zien links op de muur werk van Hildo Krop en slaan linksaf, Sint Agnietenstraat. Daarna brug over naar Rusland. We steken de volgende brug over en komen uit op de Raamgracht, die je afloopt. Op het eind linksaf, de brug over, rechtsaf en direct linksaf langs het water. Trappetjes op. Je komt op een grote brug. Om bij het Rembrandthuis te komen sla je rechtsaf. Direct na de brug zie je het huis op nr.4 staan, met ernaast de ingang van het Museum Rembrandthuis.

Kijkpunt 6 Rembrandt

Vanaf het Rembrandthuis ga je terug en voor de brug linksaf langs het water: de Zwanenburgwal. Even voor het eind zie je rechts het Spinozamonument. De gemeente plaatste dit beeld van Nicolaas Dings in november 2008 als waardering voor Spinoza en zijn denkbeelden over de tolerante samenleving.

Kijkpunt 7 Spinoza

Na het beeld gaan we naar links en lopen naar de Blauwbrug, die we naar rechts

overgaan. Linksaf Amstel. Je passeert de Herengracht, Keizersgracht en de Prinsengracht. De tweede straat rechtsaf de Achtergracht. Hij gaat over in het Frederiksplein en die weer in de Falckstraat. Op het eind linksaf de Reguliersgracht, waarna we de Weteringschans oversteken. Rechtdoor de Nicolaas Witsenstraat, op eind rechtsaf Nicolaas Witsenkade.

Na nummer 7 komen we bij het hoofdkantoor van Heineken met op de hoek, omgeven door hekwerk, Villa Heineken, het vroegere kantoor en pied à terre van Freddy Heineken waar nu de raad van bestuur van Heineken zetelt. Het is een ontwerp uit 1891 van A.L. van Gendt. Schuin links over het water zie je de oude Heineken Brouwerij.

Kijkpunt 8 Freddy Heineken

We gaan rechtdoor en steken de trambaan over. Je komt in het Eerste Weteringplantsoen. Rechtdoor tot het Kronkelpad. Ga daar rechtsaf. We komen bij het beeld van Simon Carmiggelt, door Kees Verkade in 1988 gemaakt.

Kijkpunt 9 Simon Carmiggelt

We gaan vanaf het beeld verder langs het water, dan trap op en linksaf de Weteringschans. We gaan daarna linksaf de brug op richting Rijksmuseum, naar de overkant van de Stadhouderskade. Daar rechtsaf. We lopen voorbij het grote witte hotel en de ingang van het Vondelpark. Daarna nemen we de tweede straat naar links: de Tesselschadestraat. Bij nummer 15 links om de hoek is een reliëfbeeld van de eerste vrouwelijke arts van Nederland.

Kijkpunt 10 Aletta Jacobs

Loop verder de Tesselschadestraat af tot het eind. Rechtsaf Vondelstraat. Neem op het eind daarvan de zebrapaden, steek de brede brug over en meteen daarna rechtsaf de Leidsekade op langs het Harry Mulisch Huis op nummer 105. Linksaf Hirschpassage en bij De Balie rechtsaf. Daarna nemen we rechtsaf het Max Euweplein. Na de overdekte passage loop je tegen het beeldje van Max Euwe aan. Het is gemaakt door José Fijnaut.

Kijkpunt 11 Max Euwe

Loop terug richting de Balie. Op de Weteringschans loop je rechtsaf naar een hoog, rood gebouw, poptempel Paradiso. In de gevel aan de straatzijde bevindt zich daar op de hoek van het fronton (boven de letters 'De vrije gemeente') een klein beeldje van oud-burgemeester Eberhard van der Laan, die zittend neerkijkt op 'zijn' stad. Het is van Frank de Ruwe, ook bekend als Street Art Frankey. Loop daarna de Weteringschans terug, en langs De Balie richting de Stadsschouwburg.

Passeer die aan de rechterzijde. We komen op de Lijnbaansgracht, steken de Leidsegracht over en gaan de Raamdwardsstraat in. Loop een stukje door tot de Looiersgracht na het nieuwe wooncomplex. Stop even op de brug. Daar heb je naar links een mooi uitzicht op het ATVA-gebouw gesticht door een bijzondere, sociaal bewogen vrouw.

Kijkpunt 12 Louise Went

Direct na de brug rechtsaf de Looiersgracht. Neem bij de volgende brug de straat naar links: de Eerste Looiersdwarsstraat. Loop tot de Elandsgracht en ga daar rechtsaf. Wandel die af tot je bij het Johnny Jordaanplein komt, herkenbaar aan de beeldengroep.

Kijkpunt 13 Johnny Jordaan

Linksaf Prinsengracht. Die loop je af tot de drukke Rozengracht die we oversteken. We lopen door tot de Nieuwe Leliestraat, waar we direct rechtsaf de brug overgaan. We zijn op de oneven zijde van de Prinsengracht die we rechtsaf in gaan. We lopen langs het Anne Frank Huis op nummer 263, met ernaast om de hoek de ingang van het museum.

Kijkpunt14 Anne Frank

We gaan nog iets verder de Prinsengracht af. Op nr.279, de ingang van de Westerkerk, zie je een plaquette van Willy Alberti. Voorbij de kerk is links op de Westermarkt een beeld van Anne Frank. Het is van Mari Andriessen en dateert van 1977.

Je ziet vanaf hier een ov-halte. Trams 13 en 17 gaan naar het Centraal Station.

Praktische informatie

Start vanaf Centraal Station.

Einde wandeling op Westermarkt. Frequente tramverbinding (lijnen 13 en 17) naar Centraal Station

Deze wandeling staat in de wandelgids **Amsterdam acht keer anders** en is te koop bij de boekhandel of online te bestellen via www.gegarandeerdonregelmatig.nl. De gids bestaat uit wandelingen met als thema's: Maritiem verleden, Markante Amsterdammers, Moderne architectuur, Hofjes in de Jordaan, Gouden eeuw en Herinneringen aan de oorlog. Auteur Gerard Goudriaan is stedenverkenner en wandelsocioloog